

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Donationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

alluvionis: a simili facit lex qd sic qz fructuarius debet habere. ff. de usufruc. litem si fundi. s. j. Simile consuetudini facit quod non qz vasallus non debet habere. vt r. colla. in ti. de controuersia inue. stitute. s. si quis de manso. dicit Mar. Sil. qd simile consuetudini debet spectari qz magis est simile. cum vtile habet dominii sicut vasallus fructuarius autem non habet dominium directum. nec vtile. Sal. contrarium dicit qz simile debet spectari. qz simile consuetudinis procedit per locum a simili lex procedit per locum a maiori. qd est foris. vt no. in l. q. de neg. gest. C. Trigesimo nono quero. 4. Iquid si vtrumqz simile procedit pariter per omnia. verbi gratia. queritur an emphyteuta debeat habere ita incrementum alluvionis: simile legis facit quod sic: qz superficiarius debet habere. Si simile consuetudinis facit quod non: qz vasallus no debet habere. Respondeo. simile legis debet spectari. Ratio qz ista consuetudo est contra legem. ideo ad causam similem non extenditur arg. ff. eo. l. quod non ratione. 2. qd. s. dicit. Ultimo. quicquid doc. in hac materia scribitur. distinguendo sic concludo qd aut consuetudo est contra legem. aut preter legem. in secundo casu constat ea debere seruari per l. s. eo. 2. de edi. p. n. l. an in totum. 2. in d. l. de qbus. in j. resp. ho. Primo casu. aut consuetudo est contra ius naturale. 2. no dicitur feruari. vt in l. de i. natu. s. sed naturalia. 2. de legi. ag. tur. s. si. 2. ff. de capit. dimi. l. eas. Aut contra legem diuinam. 2. idem facit qd not. ff. de consti. p. n. l. in p. m. 2. si contra ius. vel. vt. pub. l. si. de v. iur. a. u. ad h. c. Aut contra ius gentium. 2. idem. vt d. s. sed naturalia. cum simili nisi ex causa vt si. commu. p. edio. l. venditor. s. si constat. Aut est contra ius civile. 2. tunc aut est expresse reprobata p. legem. 2. non vt d. de v. iur. l. eos. s. p. 2. de fac. san. eccl. a. u. h. c. i. c. a. s. a. de fur. a. u. h. c. n. a. u. g. i. a. c. o. m. m. u. n. i. a. de succel. a. u. h. c. o. m. n. i. e. p. e. r. e. g. r. i. m. i. ff. ad l. e. R. h. o. d. e. i. a. c. r. u. l. o. p. r. e. c. a. t. i. o. n. e. s. e. c. u. n. d. u. m. v. n. a. l. e. c. t. a. in a. u. t. h. c. v. t. m. u. l. t. i. i. n. d. i. s. n. u. l. l. i. v. e. r. o. Aut non. 2. tunc aut est inducta p. consensum erroneum contra legem. 2. tunc non vt. vt. s. dicit in illa q. an per consensum erroneum consuetudo possit induci. aut ex certa scientia. 2. tunc aut preter legem. 2. tunc quidam distinguunt. qd aut apparet ex tenore dicte legis eius latore scuisse vel scuisse consuetudine locale. 2. tollit ipsam vt ff. de sep. v. i. o. l. i. s. v. i. u. 2. Aut no. 2. tunc non. s. illa lex succumbit. vt extra de consti. c. l. i. b. v. j. s. de testa. l. si. Ego aut sic dico vt s. dicit in opp. q. q. aut dicte consuetudo est contra legem. 2. lex sequens contraria illi consuetudini tollit ea. vt d. s. omnis. Aut preter legem. 2. tunc no sed lex succumbit illi. vt d. c. p. e. t. r. a. de consti. 2. l. s. de testa. 2. in a. u. t. h. c. de non alien. s. q. vero verisimile. cum si. Aut consuetudo est generalis. 2. vincit legem generaliter. vt d. l. de qbus. Aut est specialis. 2. localis. 2. vincit eam specialiter in eo loco. vt hic. in p. m. secundum vna lect. 2. ff. comunia p. edio. l. venditor. s. si constat. 2. de adm. tut. l. si sine herede. s. l. u. c. i. u. s. 2. de poll. l. Imperatores. in fine generaliter in omni loco. vt in fine huius legis. secundum vnam lect. 2. veram. vt s. dicit in solut. p. m. 2. secundi contrarij. 2. sic est finis istius repetitionis.

De donationibus. Rubr. LIIII.

LEX I. **Emptionum.** Qui donat instrumenta emptionum videtur donas. re res emptas. hoc dicit. Tene menti hanc legem 2. si miles notatus in gloss. quod qui tradit instrumentum, videtur tradere illud quod continetur in eo. ADDITIO. ALEX. Emptionum. Istam legem declara. 2. intellige. vt habes per Alex. in l. u. in p. m. de acqui. p. os. vide Bal. in l. a. quando fit. vel p. n. a. 2. ad hanc legem vide Bal. in l. ab emptio. ff. de pactis. LEX II. **Inominis.** Cum actio creditur. debitoris consensu non requiritur. LEX III. **Item.** Spes potest cedi. LEX IIII. **Functiones.** Glo. legit hanc legem duobus modis. Primo modo. Solutio tributorum non probat aliquem esse dominum. hoc dicit. ADDITIO. ALEX. Tributorum. Solutio tributorum non probat dominum. vide tamen Bald. in a. u. h. c. si quis. de naturalibus liberis. 2. l. si pater. 2. l. si. de actionibus empti. LEX V. **Donatio.** Verbum. dono. in vltimis voluntatibus. fiducijs. inducit. etiam parte absentis.

LEX VI. **Ec ambigi.** Donatio. que incipit a traditione. potest perici inter abentes. h. d. LEX VII. **Enualis.** Nec est bonale. 2. menti tenenda. Et etiam sequens dicit. Assignatio in censum non preiudicat domino non consentiente. sed si consenserit. vel ipse h. d. alius assignauerit. videtur donare. nisi probetur contrarium. hoc dicit. cum l. seq. ADDITIO. ALEX. Censum. Ista donatio non requirit insinuationem. secundum Bald. in l. illud. de sacrosanct. 2. adde l. cum quis. secundum Bart. ibi. de acqui. re. do. LEX IX. **Egem quam.** Et pactum donationis implatur. ex stipulatione. vel quo non cogitant. LEX X. **Ec ignorans.** Donatio collata in filium emancipatum. potest non valere. h. d. LEX XI. **Am de bonis.** Donatio facta in filium emancipatum. valet. LEX XII. **Portionem.** Pars pro indiuiso potest donari. hoc dicit. LEX XIII. **Saliquid.** Breuitas epistole non vitiat donationes. hoc dicit. hoc lex. LEX XIV. **Filius.** Remo dat. quod non habet. hoc dicit. LEX XV. **Ris alieni.** Es alienum non sequitur fundum. sed successorem vniuersalem. h. d. LEX XVI. **Iue.** Filio emancipato potest donari. 2. facta donatio filio in potestate per emancipationem cum pacifica possessione postea confirmatur. LEX XVII. **Donationis.** Actio furti iam facti civilis. potest remitti. h. d. LEX XVIII. **Iauia.** Mulier potest donare extraneis. etiam rebus ab eius parentibus habitas. h. d. LEX XX. **Ice.** Alius potest pro donante subscribere. hoc dicit. LEX XXI. **Onstante.** Mulier non potest donare dotem constante matrimonio. Secundo dicit gloss. quod siem actionis de dote potest donare. Et dicit gloss. 2. signa eam bene. LEX XXII. **Am res.** Et pacti donationis implatur. agitur prescriptis verbis. LEX XXIII. **Iea que.** Res a me donata. potest mihi donari. hoc dicit. LEX XXIIII. **Ipatri.** Donatio facta ab eo. cui non successit. nihil mihi preiudicat. LEX XXV. **Donatio.** Nec lex notat. loquitur quando actum est. vt donatio fiat in scriptis. Secundo dicit gloss. omnis donatio requirit insinuationem. secundum quod leges precipiunt. scilicet si quantitate taxatam excedit. Item quod donationes in scriptis debent fieri forma. hoc dicit gloss. cessa. Vide gloss. que est hic. super verbo. cognomina. Item dicit gloss. quod donatio causa mortis debet insinuari. 2. secundo est quod donatio licet non sit facta impliciter. tamen debet insinuari. si excedat quantitatem. Quod no. quia videtur hoc contra gloss. que est in l. Aquilinus. ff. de cod. Vos videtis in pluribus legibus. huius tribus. in iure fit in pluribus locis mentio insinuationis. Quid enim est donatio nisi mutatio. 2. Erte quod fiat in actis coram iudice. vt hoc videtis. 2. in l. sancti. j. co. 2. l. i. s. o. in summa huius tituli. ADDITIO.

ADDITIONES.

ALEX. C. Infirmari. Donatio causa mortis non infirmatur, sed est contra in l. ij. de do. cau. mor. z glo. in l. ij. eo. z Bart. in d. l. in. i. co. z quod non Bald. in auth. ex testamento. de colla.

ALEX. C. Infirmario. Quid est infirmatio. adde Bald. in auth. si omnes. si vt se ab here. abf. Bart. in l. de defunctis. ff. eo. z Bal. in l. illud. de fac. sanc. eccl. f.

LEX

XXVII.

Ata. Donatio que debet fieri in scriptis, debet fieri modis preallegatis: etiam si fiat in cõiunctam personam. h. d. Et tunc menti ver. gest. in si quia est notab. casus, vbi uicini igitur fiat in actio donatio, non est curandum.

ADDITIONES.

ALEX. C. Lata. Vide ad hanc legem quod not. Barto. in l. post contractum. ff. eod.

LEX

XXVIII.

Quisquis. Rei donare tenes vsufructum, rem uideretur tradere. h. d. Not. quod quotidie occurrit. z est notabilis casus.

ADDITIONES.

ALEX. C. Quisquis. Et ad hanc l. vide que habes in l. iij. in prin. de acqui. pos. fallit ubi requiritur uera traditio: z ubi esset suspicio fraudis, secundum Bald. in l. ij. de usufr. Sed quid e contra, an per retentionem proprietatis uideretur facta traditio vsufructus, seu uilis domum, dic quod non l. iij. de are. ff. de usufr. z no. Bal. cap. j. quod fit inuestitura. z in prin. ut hic.

CLAVD. DE SEISS. C. Vide etiam ad materiam Bal. in c. cum uenissent. ad h. de resti. spoliatõ.

LEX

XXIX.

Extraneos. Extraneis z ignotis potest donari. hoc dicit.

LEX

XXX.

Nbac. Donatio in uide debet infirmari coram magistris, uel defensores ciuitatum, hoc dicit. Not. hunc terr. Quero an in donatione que infirmatur, requiritur aliqua cause cognitio debet ne aliquis citari? Dico quod non, sed solum acta requiruntur, ut per ea donatoris uoluntas comprobetur, ut hic dicit notab. ter.

ADDITIONES.

ALEX. C. Citari. In infirmatione non debet pars citari. vide Bart. in l. de defunctis. ff. eod. Bal. in l. j. illud de temp. app. z in l. j. in prin. s. de h. conte. z in l. j. z quando h. p. in c. de melius in l. illud s. de fac. sanc. eccl. z in l. j. quando h. p. in c. de melius in l. illud s. de fac. sanc. eccl. z in l. j. de in. do. Adde, an notarius possit infirmare bona, z an iudicis requiratur autoritas, uel decreti. Bal. consi. ccc. iij. l. j.

LEX

XXXI.

In donationibus. In actis iudicialibus non sunt necessarii testes. h. d. tunc menti istam legem.

ADDITIONES.

CLAVD. DE SEISS. C. In donationibus. Quid autem si infirmetur coram arbitris, uide Alex. in terminis in cons. r. ij. vol. j. tenens tunc quod sitidem.

ALEX. C. Testes. Idem tenet Spec. in tit. de instr. ed. s. restat. ver. sed cum literis. Et hoc obseruatur in practica, sed considera propter tert. in l. post mortem. ff. de adop. z hanc l. intellige si dicit glo. in auth. de here. z falc. s. si uero abf. Quandoque quod non requiruntur subscriptiones testium sed nomina eorum quod not. per glo. in c. quoniam contra. z ubi uide do. z hic l. y. z Bal. z Bart. in l. i. procurator. de condi. ob. cau. dicit hic uerum, nisi utroque consensiente, quod no. in l. fallus. s. de fur. z uide glo. z doc. in l. gesta. s. de re iudi. z Bald. in auth. sed hodie nouo. s. si cert. per. z Bart. in rub. de si. in fru. uide Bald. in l. illud. s. de fac. sanc. eccl.

LEX

XXXII.

Secundum. Donationes in uide, debent infirmari coram magistris, uel defensores ciuitatum, hoc dicit.

LEX

XXXIII.

Ulam subtilem. Hec est bona lex. Mandatum procuratoris seu cessum rem suam seu actoris concessio morte mandatoris seu cessantis non extinguitur. Et procurator in rem suam ante litem contestat. z possit alium constituere. h. d. not. De primo die ut dicit in l. i. s. de actio. z obligat. De secundo die ut uidit. s. de pro. curat. l. neque. z l. quod quis.

ADDITIONES.

ALEX. C. Extinguitur. Vide omnino, l. i. in prin. ff. eod. z no. per Bart. in l. i. s. de actio. z obligat. s. tenet quod non nisi tribus casibus, in

quibus in l. iij. s. de noua. alleg. glo. in l. scit. s. si procurator. ff. qui mo. pig. uel hypo. solu. uide ibi Bald. in l. i. in j. z in. q. z adde quod per. z l. y. in l. i. si quidem s. de actio. z oblig. per illum ter. uolunt. quod madatum in rem suam morte finitur. z. hic erat cessio. non mandatum. Vide Bald. in l. i. z adde quod si cedens actione iniuriarum, decedit re integra. finitur cessio, secundum Bald. in l. i. s. de her. ven.

LEX

XXXIII.

Ancimus. Donatio usque ad trecentos aureos infirmatione non eger, ultra debet infirmari nisi esset donatio imperialis, uel facta ad pias causas, que usque ad quingentos aureos ab infirmatione est libera, hoc dicit.

ADDITIONES.

P. P. A. V. P. C. Sancimus uide quest. tactam per Jas. in l. licet in ter. ver. secundo habes. C. de pac.

ALEX. C. Infirmitate. Sed quid si quis donat ultra quantitatatem hic a lege taxatam, cum aliquo onere adiecto, quod in effectu transit ualorem quantitatis ultra istam summam, utrum egeat talis donatio infirmatione? Et dicit idem Bal. per illum ter. qd non in l. sed si hec. s. cuidam. de condi. z demonst. z ubi sequitur Imol.

s. Ne autem.

Hic est bonus casus, z seq. ubi propter immensam donationem communiõ inducitur, licet domino maioris partis pretium offerre, z totum possidere. Alias res diuiditur, si est diuidua. Si uero indidua, in dominum maioris partis transfertur predicta potestas, h. d.

s. Si quis. Hic est bonus casus. In donationibus, que diuersis temporibus celebrantur, cuiuslibet quantitas per se contemplatur, hoc dicit. Quero, circa hanc legem de illa clausula, que conuenit apponi in donationibus, tot intelligantur esse donationes, quot sunt res, utrum ualeat l. re non, quia hoc solum debet inspicere, utrum eodem tempore sint facte, uel non, ut ex hac lege, z glo. manifeste colligitur.

ADDITIONES.

CLAVD. DE SEISS. C. Si quis. Ad intelligentiam huius s. uide Alex. post Ang. z Pau. de La. in l. scire debemus. in si. prin. ff. de verb. oblig.

ALEX. C. Quantitas. Not. z per Barto. in l. recte Sabinus. Et de hac materia not. Spec. de don. z in tit. de instr. ed. s. porro. ver. donatio autem, ubi sentit contrarium. Sed Joan. And. ubi non sentit eum z uide etiam ad predicta ibi Joa. And. z adde Spec. de do. s. j. super uerfic. quoddam. ubi ponit aliqua notabilia.

s. Si quis autem. Donatio annua in uita quolibet anno uideretur una per se separata, secus si ad heredes extendatur. h. d. Not. istum text. ubi finitatem etiam heredem, z quod ille, qui promittit decem annua, intelligatur in uita sua, nisi de heredibus expresse fiat mentio. Licet contrarium uideatur uelle glo. in l. Stichum. s. stipulatio. ff. de verb. obi. ubi dicit tibi. Quero, utrum i istis legibus, que de infirmatione donationum loquuntur, possit renunciari. Reuenter respondeo non, nam legibus, que inducunt certam formam in constituendis actibus hominum, renunciari nõ potest. ff. de pac. l. ius publicum. z l. nemo potest. ff. de leg. j.

ADDITIONES.

CLAVD. DE SEISS. C. Si quis autem. Annum uot. quod dicit Bald. in l. seq. in s. sed z si quis, ubi dicit quod donatio uiuier salis cum sit multum extensio, semper requirit infirmationem.

ALEX. C. Tert. In promissio annua transit ad heredem, uide Bart. in d. s. stipulatio. z ubi doct. z uide Bart. in l. i. idem. in prin. de iur. omni. aud. in uer. quero. utrum istis legibus possit renunciari infirmationi, uide Barto. in l. i. de defunctis. ff. eod. z quod not. in l. i. quis in conscribendo. s. de pact. z quod ibi Bart.

LEX

XXXV.

Quis argentum. Qui donat argentum potest illud tradere in materia, z specie, z in pecunia signata, h. d. Vide glo. super uerfic. estimatio. quam uide. z not. de qua materia feci tibi quasi vnam repetitionem. in l. Paulus. ff. de solu.

ADDITIONES.

ALEX. C. Si quis argentum. Sed hec lex non habet locum in presumpta donatione ut oritur actio, secundum Bald. in l. i. p. cro quo pena. s. de pact. z Ang. in l. iuris gentium. s. igitur nuda, ff. de pact. uideretur uelle Barto. in l. iuris gentium. s. quomodo. z l. hactenus. s. j. de consit. pecu.

s. Sed z si quis. Si donatur res vel uniuersitas, z interueniat traditio uera, uel ficta, donatio dicitur esse perfecta, si interueniat stipulatio, ad perficiendum compellitur: si simplex conuentio, huius legis authoritate, ut perficiat compellitur, h. d.

CLAVD. DE SEISS. C. Ad intellectum huius l. uide Ang. post alios in s. in personam. Infirm. de actio. in. g. cum seq. Bart. Secunda super l. od.

AD DICTIO.

ALEX. Sed si quis. Et licet hic dicat. quod donatio solo... ALEX. C. Si quis pro redemptione. In si ibi donatio. limita vt...

Donatio que fit in redemptione captiuorum. in sinuaz... ALEX. C. Si quis pro redemptione. In si ibi donatio. limita vt...

ADDITIONES.

ALEX. C. Si quis pro redemptione. In si ibi donatio. limita vt... AND. BARB. C. Si quis pro redemptione. Vide Andoum...

De donationibus que sub modo. vel conditione. vel ex certo... Rub. LV.

Si doceas. Si pactum donationis non seruatur. potest res actione... ALEX. C. Non seruatur. Et hanc legem no. alleg. Bal. in Lea...

ADDITIONES.

CLAUD. DE SEISS. C. Si doceas. Quid autem si mo dus co... ALEX. C. Non seruatur. Et hanc legem no. alleg. Bal. in Lea...

Irerum. Valet pactum quod post certum... ALEX. C. Irerum. Valet pactum quod post certum...

Uoties. Ex pacto apposito traditioni rei mee... ALEX. C. Uoties. Ex pacto apposito traditioni rei mee...

menti. Est ergo vnus de castibus. in quibus alteri per alteri queri... ADDITIO.

ALEX. C. Actio potest queri. Et facit ad questionem. de qua... LEX

Perfecta donatio. Post perfectam do... LEX

Quid. Non refert quid ex equipollentibus fiat... LEX

De reuocandis donatio. Rubr. LVI. LEX

Superfectis. Donatio facta in liberis... LEX

Renouatur. Et ad materiam huius fit. quando reuo... LEX

Apud. Licet instrumenta donationis sint sub... LEX

Offessionem. Sola penitentia donationem... LEX

Um profitearis. Ex causa turpitudinis... LEX

Donationem. Non debet donatio rescin... LEX

Elles necne. Quando mulier donat. p... LEX

Is solis. Donatio facta in filios et causa in... LEX

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

AND. BARB. C. Item no. quod omnes. Adde tert. de hoc...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...

ADDITIONES. AND. BARB. C. Is solis. Nota singularem casum...